

TEŞEKKÜR

Bu rapor, Adalar Kent Konseyi Ulaşım alışma Grubu ile planlanan Sürdürülebilir Ulaşım alıştayı sonuç ürünüdür. Çalışma kapsamında, Adalar'da bu çalıştayın düzenlenmesi için fikirleri ve emekleri bulunan tüm bireylere ve sivil toplum kuruluşlarına; bu çalışma için maddi ve manevi çaba gösteren ve destek veren Adalar Kent Konseyi'ne ve Adalar Kent Konseyi Ulaşım Grubu'na; çalışmanın gerçekleştirilmesine destek veren Adalar Kaymakamлығы'na ve Adalar Belediye Başkanлығы'na; alıştay mekânı için kapılarını açan Adalar Anadolu Kulübü'ne; alıştay yöntemini oluşturan ve alıştayı yürüten WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler ekibine; çalıştaya katılım sağlayan kamu ve özel sektör temsilcilerine, yerel yönetim temsilcilerine, akademisyenlere teşekkür ederiz.

WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler; kent içi ulaşım, kentsel gelişim ve kent içi verimlilik sorunlarına sürdürülebilir çözümler üretiyor.

ÇALIŞTAYIN AMACI

Adalar ilçesi tarihi ve doğal bir sit alanıdır. Bu mirasın çağdaş yaşam dinamiği içinde korunması ilkesine uygun ve sürdürülebilir bir ulaşım planı Adalar için önemli bir ihtiyaçtır. Bu nedenle böyle bir plan çalışmasının gerekliliğini vurgulayacak bir çalıştay düzenlenmiştir.

Adalar Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayı, kenti tanımayı ve aidiyet duygusu yaratmayı, kentin sorun ve potansiyellerini, gelişme dinamiklerini göz önüne alarak, sorunlar karşısında geliştirilebilecek çözüm önerilerini katılımcılarla birlikte sunmayı hedeflemiştir.

Adalar Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayı çok aktörlü ve çok katmanlı bir katılımı Adalar'daki ulaşım sorunlarının tespitini yapabilmek ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerini sistematize etmek için düzenlenmiştir.

Çalıştay farklı rollere sahip olan bireylerin alanı irdeleyerek hedefler ve stratejiler geliştirmek için beyin fırtınası yapmasına olanak sağlamaktır. Çıkan sonuçların derlenip bir rapor haline getirilmesi ve gerekli mecralara iletilmesi yolu ile hem Adalar içindeki hem de Adalar'a olan ulaşım sorunlarına dikkat çekmek amaçlanmaktadır.

TAKİP EDİLEN SÜREÇ

WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler ve Adalar Kent Konseyi koordinatörlüğü ile Adalar'da ulaşım kapsamındaki çalışmalarına ilk olarak 30.04.2016 tarihinde Büyükkada'da yapılan "Halk Katılım Toplantısı" ile başlamıştır. Bu toplantıda katılımcılar sadece Adalılardan oluşmaktaydı ve hem Adalar içi hem de Adalar'a ulaşım tartışılmıştır. Bu katılım ile tüm aktörlerin süreçte aktif rol üstlenmeleri 2. etapta gerçekleşecek çalıştay için somut fikir ve önerilerle ortak akıl oluşturulması amaçlanmıştır. Adalar'da yaşayanların dile getirdikleri sorunlar, gözlemler ve öneriler ile "Adalar Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayı" için ön hazırlık yapılmıştır.

16.06.2016 tarihinde Büyükkada'da gerçekleşen ve katılıma açık olan "Adalar Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayı" düzenlenmiştir. Çalıştaya, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Adalar Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, İstanbul Teknik Üniversitesi

(İTÜ), Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGSÜ), Yeditepe Üniversitesi ve Özyeğin Üniversitesi temsilcileri katılım sağlamıştır. Bunun yanında Dentur, Mavi Marmara ve Şehir Hatları temsilcileri, Adalar'daki esnaf dernekleri, siyasi partilerin ilçe temsilcileri, kent konseyleri temsilcileri ve Adalar'da yaşayanlar olmak üzere birçok farklı disiplinden katılım sağlanmıştır. Çalışmaya toplam 77 kişi katılmıştır (Ek.4).

SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM ÇALIŞTAYI

Çalıştay, 16.06.2016 tarihinde, çalıştayın amaç, önem ve hedeflerini katılımcılara aktarmak amacıyla gerçekleştirilen açılış konuşmalarıyla başlamıştır. Adalar Kent Konseyi Başkanı Prof. Dr. Sinan Özbek, kent konseylerinin yapısını anlatmış ve süreç içindeki önemini belirtmiştir.

Ardından WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler Direktörü Arzu Tekir, WRI ekibinin yaptığı çalışmalardan ve hedeflerinden bahsederek Adalar çalıştayının da ne derece önemli olduğunu ve çıkacak sonuçların ilgili paydaşlarla paylaşılarak sorunlara hep birlikte çözüm geliştirileceğini ifade etmiştir.

Adalar Belediye Başkanı Atilla Aytaç ise Adalar'da ulaşım master planının olmamasına ve adaların çoğu yerden farklı bir ulaşım sistemine sahip olmasına dikkat çekerek "Sorun tespitinin İBB ve ÇSB'ye iletilmesi ve kalıcı çözüm için fikir birliğinin sağlanması gerektiğini" ifade etmiştir.

Adalar Kaymakamı Hikmet Dengeşik Adalar'ın ana karayla bağlantı sorununa dikkat çekerek "Adalar arası seferlerin ön plana çıkarılması gerektiği, tarife saatlerinde toleranslı olunması gerektiği ve ada içinde ekolojik ulaşım çözümlerinin gözetilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Adalar'ın sit alanı oluşu, sokakların dar olması, faytonların bisikletlerle aynı yolu paylaşması ve kalabalığın da artmasıyla ulaşım probleminin gitgide büyüdüğünü belirtmiştir.

WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler ekibinden Merve Akı tarafından katılımcılara iki oturuma sahip çalıştayda izlenecek yöntem ile ilgili bilgi aktarımında bulunulmuştur.

Hazırlanan rapor kapsamında öncelikle çalıştayın yöntemine yer verilmekte sonrasında ise çalıştay çıktıları paylaşılmaktadır.

YÖNTEM

1. ETAP: Değerlendirme tablosu

30 Nisan 2016 tarihinde Adalar'da Adalar halkının yoğun katılımıyla gerçekleştirilen Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayı Halk Katılımı Toplantısı'nda, Adalar'ın ulaşım sıkıntılarını kapsamlı bir biçimde ele alan bir tartışma gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonucunda tartışılan konular, WRI uzmanları ve Adalar Kent Konseyi tarafından belirlenen konu başlıkları dâhilinde değerlendirilmiş ve Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayı'nda tartışılmak üzere öncelikli sorun alanları bu şekilde tespit edilmiştir.

16 Haziran 2016 tarihinde 77 kişilik bir katılımcı grubuyla gerçekleştirilen "Adalar Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayı"nda temel olarak belirlenen konu başlıkları ve sorun alanları üzerinden çalıştay içeriği detaylandırılmıştır (Ek.2).

Çalıştayın ilk aşamasında Adalar'da ulaşım konusu kapsamında belirlenen konu başlıklarının aciliyet düzeylerini tespit etmek amacıyla çalıştay katılımcıları tarafından puanlama gerçekleştirilmiştir. Puanlamada önem derecesine göre 1 ile 5 arasında puanlar verilmiştir. Puanlamanın yapıldığı konu başlıkları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Güvenlik
- Konfor
- Deniz Ulaşımı
- Yaya
- Bisiklet
- Fayton
- Elektrikli ve Motorlu Araçlar
- Yönetim
- Turizm
- Farkındalık

	1	2	3	4	5
GÜVENLİK					
KONFOR					
DENİZ ULAŞIM					
YAYA					
BİSİKLET					
FAYTON					
ELEKTRİKLİ VE MOTORLU ARAÇLAR					
YÖNETİM					
TURİZM					
FARKINDALIK					

2. ETAP: Değerlendirme tablosunun sonuçları ve çalışma gruplarının belirlenmesi

İlk etap sonucunda çalıştay katılımcıları ile puanlanan konu başlıklarına ait öncelik sıralamasının sonuçları paylaşılmış ve konu başlıklarının her biri için katılımcıların tercihleri doğrultusunda çalışma grupları oluşturulmuştur. WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler ekibi kolaylaştırıcı ekip olarak süreci yönetmiş, yol göstericilik yapmış, gruplar arasındaki etkileşimi sağlamıştır. Her çalışma grubu bünyesinde bir moderatör seçilmiş ve bu kişiden çalışma grubu içerisinde geçen tartışmayı yönetmesi, yönlendirmesi ve sistematize etmesi beklenmiştir. Moderatörler, çalıştay esnasında başka bir çalışma grubuna geçmeyip, gruplarda tartışılan konunun ve bilginin devamlılığını sağlamışlardır.

3. ETAP: Konu başlıklarına göre sorun tablolarının puanlanması

Konu başlıkları çerçevesinde oluşturulan çalışma gruplarının katılımcıları, önce çalışacakları konu başlıkları dâhilinde gerekli gördükleri ilave edecekleri sorun maddelerini önermiş, tartışmış ve tablolarına eklemiştir. Bu etapta da ilk etapta olduğu gibi her bir başlık altında belirlenen sorunların önem düzeyini belirlemek amacıyla 1 ile 5 arasında puanlama gerçekleştirmişlerdir.

WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler ekibi, grup üyelerinin puanladıkları sorun tablolarını değerlendirerek, her grup için öncelikli olan ve bir sonraki etapta üzerinde tartışılarak çözüm önerileri geliştirilecek olan üç sorunu not etmişlerdir.

4. ETAP: Strateji geliştirme

Bu etapta, her çalışma grubu için saptanan ilk üç soruna yönelik çözüm önerileri ve stratejiler geliştirilmiştir. Katılımcılara her bir sorun için 20 dakikalık tartışma süresi tanınmış ve süre bitiminde diğer soruna geçmeleri beklenmiştir. Katılımcılara ilk üç sorunun tartışılmasının ardından farklı bir masaya geçmeleri ve sürdürülebilir ulaşımın alt başlıklarından olan farklı bir konu başlığı altında fikir yürütmelerine de fırsat tanınmıştır. Tartışmalar, kolaylaştırıcı ekip olan WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler ekibi ve moderatörler tarafından kayda alınmıştır.

Tartışmaların tamamlanmasının ardından, çalışma gruplarının moderatörleri, gün boyunca tartışıp çözüm önerileri geliştirdikleri üç öncelikli soruna yönelik stratejiler hakkında 5'er dakikalık sunumlar gerçekleştirmiştir.

TARTIŞILAN SORUN BAŞLIKLARININ DETAYLI DEĞERLENDİRİLMESİ

FAYTON

Birinci oturumda katılımcılar öncelikle Adalar'daki mevcut durumu değerlendirerek, fayton sorunları üzerinde tartışmışlardır. Öncelikle "Halk Katılım Toplantısı"nda belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımlarında bulunmuşlardır. Katılımcılar, konu başlığı altında yeni sorunlar da ekleyerek bu başlıkları en önemli görünen soruna 5 puan, en önemsiz görünen soruna 1 puan vererek değerlendirmişlerdir. Böylelikle Adalar için fayton başlığı kapsamında en önemli 3 sorun belirlenmiştir (Bkz. Şekil.1).

1

DENETİM VE YÖNETİM EKSİKLİĞİ

Denetim ve yönetim eksikliğinin yol açtığı sorunlar;

- Fiyat tarifesinin keyfiligi,
- Faytoncuların eskiye nazaran daha düzensiz olmaları,
- Faytonların çevre kirliliğine neden olması, ahırların kalite standartlarının giderek düşmesi şeklinde sıralanmıştır.

Bu sorunun çözümüne yönelik olarak ise faytoncularla gerekli yönetim birimlerinin bir araya getirilerek yeni bir yönerge hazırlanması gerektiği vurgulanmıştır. Yönetmelik ve yönerge eksikliğinin bu duruma sebep olduğunu belirten Faytoncular Derneği Başkanı Hasan Ünal, "Farklı bileşenler tarafından kurulacak bir komisyonun yönerge hazırlaması gerektiğini" ifade etmiştir.

Yeni yönergeyle, hem yönetimin hem de faytoncuların denetlenmesi gerektiğini ifade eden katılımcılar, bunun ardından faytonlar için farklı noktalar belirlenerek araçların tek bir yerde yığılmasının engellenmesi, fiyat tarifesinin sabit ve uluslararası standartlara uygun olması gerektiğini ifade etmişlerdir.

2

HAYVAN HAKLARI İHLALLERİNİN GÜN GEÇTİKÇE ARTMASI

Adalar'da yaşayanlar, atların güç kapasitelerinin üzerinde kullanıldığını, turizm ve ulaşım için faytonların sadece bir araç olarak görüldüğünü ve atların birer canlı olduğunun unutulduğunu, aynı zamanda fayton sayısının da her geçen yıl arttığını ifade etmişlerdir. Katılımcılar, Büyükada'da mevcut olan 226 faytonun rehabilite edilmesi ve yaşatılması gerektiğini, ahırda 140 fayton için gereken at kadar (yaklaşık 600 at) yer varken 1500 atın var olduğunu, diğer adalarda ise daha az fayton ve at olduğu için denetiminin daha kolay olduğunu Büyükada'da ise denetim yapılmadığını, 2008 yılında yapılan araştırmalarda ahırların yetersiz olduğunu ve atların kışın üşüyüp, yazın sıcaktan öldüklerini belirtmişlerdir.

Bunun yanında, atlara düzenli veteriner kontrolü yapılması ve adada sabit veteriner bulundurulması, uluslararası standartlarda mevcut hayvan sayısına yetecek şekilde ahırların inşa edilip düzenli denetlemenin yapılması önerilmiştir.

Faytonların devamlılığının Adalar için büyük bir önem taşıdığını da belirten katılımcılar, faytonların eğimi fazla yerlerde zorlandığını, dolayısı ile kullanılmadığını ve kimi zaman Adalar'da yaşayanların ulaşım talebine bu yüzden cevap veremediğini eklemişlerdir. Öte yandan faytonların yük taşıma aracı olarak da kullanıldıkları belirtilmiştir. 10-15 yıl içerisinde fayton sahipleri için de hak kaybı olmadan fayton sayısının azaltılması gerektiği önerilmiştir.

Bu soruna çözüm önerisi olarak ilk adımın fayton sayısının azaltılması ve oluşacak ulaşım açığının ada şartlarına uygun ulaşım çözümleri ile giderilmesi önerilmiştir. Bu çözümlerle ilgili olarak yaya ve bisiklet ile ulaşım, faytonların iyileştirilmesi ile sağlanan bireysel ulaşım ve karbon üretmeyen küçük ölçekli kamusal (ortak kullanımlı, ring ve durak esasına dayalı) ulaşım alternatifleri önerilmiştir. Fayton sayısının azalmasıyla birlikte turistik gezi ihtiyacının karşılanması için bekleme sürelerinin artacağını ancak gezi yapmak isteyenlerin bu durumu kabullenmeleri gerektiği konuşulmuştur. Adalar'da yaşayanların yaşam koşullarının öncelikli olması gerektiği de belirtilmiştir.

3

FAYTONCU HAKLARININ GÖZETİLMEMESİ

Kendilerini ifade edemediklerini ve savunamadıklarını belirten faytoncular “Yönetimin onları yeteri kadar dikkate almadığını, Adalar’da yaşayanlarla da çoğu zaman problem yaşadıklarını” ifade etmişlerdir. Bu soruna yönelik olarak faytoncuların kendi içlerinde bir düzenleme ve denetleme mekanizması kurması gerektiği ve faytoncuların diğer kurumlarla daha yakından iletişime geçerek yönergeler hazırlanırken destek vermesi gerektiği öngörülmüştür.

Bir yandan Adalar’daki mevcut ulaşım sisteminin temelinde yaya ve bisiklet olduğu fakat aynı zamanda faytonun korunması gerektiğini belirten katılımcıların yanında Hasan Ünal, “Adalar’da fayton sayısının artmadığını, bisikletli sayısının kontrolsüz arttığı için kazaların meydana geldiğini” belirtmiştir.

Bunlara ek olarak faytoncular, sezon başlangıcında faytonların kampana, ayna, fener gibi malzeme kontrolünden geçtiklerini, fazla yolcu taşıma veya yasak noktalardan yolcu alma durumunda ceza yazıldığını ifade etmişlerdir. Faytonlarda plaka olmadığı için kişilere ceza yazıldığını, cezanın büyüklüğüne göre değişen sürelerde men edilme cezasının olduğunu da eklemişlerdir.

Şekil.1. Fayton Çalışma Grubu Özet Tablosu

FAYTON

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

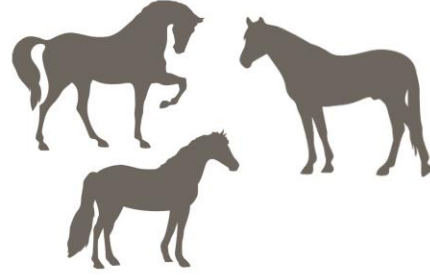
Halk Katılım Toplantısı'nda Belirlenen Sorunlar

- Fiyat tarifesinin keyfi olması.
- Atların sağlık kontrollerinin yapılmaması.
- Ahırların fiziksel koşullarının standartların altında olması.
- Faytoncuların eskiye nazaran daha az düzen ve nizamla sahip olmaları.
- Faytonların çevre kirliliğine neden olmaları.

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştay'ında Eklenen Sorunlar

- Faytonların işleyişinde denetim ve yönetim eksikliğinin görülmesi.
- Hayvan hakları ihlallerinin gün geçtikçe artması.
- Faytoncuların haklarının gözetilmemesi.
- Faytonların ada ulaşımındaki yerinin ve öneminin git gide azalması.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

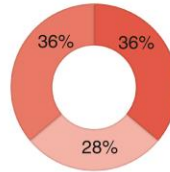
- Faytonların işleyişinde denetim ve yönetim eksikliğinin görülmesi.
- Hayvan hakları ihlalinin gün geçtikçe artması.
- Faytoncuların haklarının gözetilmemesi.

SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun: Hayvan hakları ihlalinin gün geçtikçe artması.

Strateji:

- Fayton sayısının azaltılarak bu açığın diğer uygun ulaşım şekilleriyle giderilmesi.
- Atların standart yaşam koşullarında çalıştırılması.
- Ahırların standartlara uygun şekilde inşa edilmesi.
- Düzenli veteriner kontrolü yapılması.

Sorun:

Faytonların işleyişinde denetim ve yönetim eksikliğinin görülmesi.

Strateji:

- Yönetmelik-yönerge eksikliklerinin giderilmesi. Bu kararlar doğrultusunda düzenli denetimlerin hem kurumlar hem de Adalılar tarafından yapılması.

Sorun:

Faytoncuların haklarının gözetilmemesi.

Strateji:

- Faytoncuların kendi içlerinde denetleme ve düzenleme mekanizması kurması.
- Faytoncuların diğer kurumlarla daha yakından iletişime geçerek, yönergeler hazırlanırken destek vermesi.

ELEKTRİKLİ VE MOTORLU ARAÇLAR

Birinci oturumda elektrikli ve motorlu araçlar masasında bulunan katılımcılar öncelikle “Halk Katılımı Toplantısı”nda belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımlarında bulunmuşlardır. Katılımcılar, konu başlığı dâhilinde yeni sorunlar da ekleyerek bu başlıkları en önemli görülen soruna 5 puan, daha az önemli görülen soruna 1 puan vererek değerlendirmişlerdir. Böylelikle Adalar için elektrikli ve motorlu araçlar başlığı kapsamında en önemli 3 sorun belirlenmiştir (Bkz. Şekil.2).

1

MOTORLU VE ELEKTRİKLİ ARAÇLARIN GEREKLİLİĞİNİN SORGULANMAMASI

Bu soruna çözüm olarak, ihtiyacın öncelikle fayton ve bisiklet gibi Adalar’a uygun ulaşım alternatifleri ile giderilmesinin tercih edilmesi, mevcut durumdaki 200 ve üzeri motosikletin gereklilik koşullarının ve yasal standartlarının denetlenmesi, motorlu ve elektrikli araçlar için mevzuatın yenilenmesi ve uygulamada yaşanan denetim eksikliğinin giderilmesi öngörülmüştür.

Toplu taşıma, kamu hizmeti (sağlık, vs) hizmet çözümünde akülü araçların değerlendirmeye alınması önerilmiştir.

Hastalık veya kamu hizmeti gibi sebeplerle kullanılması izne tabi olan motorlu araçların hangi durumlarda kullanılacağı hangi durumlarda Adalıların yıllardan beri kullandığı yerel ulaşım düzenini devam ettirmesi yeniden belirlenmelidir. Bugün kamu görevlilerinin makam aracı olarak motorlu araç kullanması gibi örneklere bakıldığında, gereklilik konusu yeniden ele alınmalıdır. Gerçek hastalık ile keyfi kullanım yeni bir gereklilik anlayışı üzerinden şekillenmelidir. Güncel şartların zorladığı ada içi ulaşım sorunu, doğa dostu toplu taşıma veya hastaları tekerlekli sandalye ile taşıma şeklinde yeni çözüm önerilerini de kapsayacak şekilde yeniden şekillendirilmelidir.

2

DENETİMİN ETKİN OLARAK SAĞLANMAMASI VE MEVZUATIN GÜNCEL OLMAMASI

Bu soruna yönelik olarak kurumlar arası bilginin ortak bir platformda yönetilmesi, plaka sahiplerinin tespitinin yapılması, araç kullanımı için gerekli işlem ve belgelerin saptanıp bu araçların sadece ihtiyacı olanlara verilmesi, kurumların yanında gönüllüleri de kapsayan etkin denetim ekibinin oluşturulması ve akülü araçların trafiğe yeterli olma belgesinin mevzuata eklenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Mevcut durumda denetimin yapılabilmesinin maddi koşulları ortada yoktur. Adalar Belediyesi'nin encümen kararına dayanarak uygulamaya koyduğu ücretlendirme ve numaralandırma sisteminin motorlu araçlar mevzuatı ile tutarlı ve bütünlüklü olmaması nedeniyle denetim de etkin olarak yapılamamaktadır. Bir yandan tüm Adalar'dan sorumlu olan tek bir trafik memurunun tüm Adalar'da yaşanan kazalara, kaçak kullanımlara vs. hakim olması beklenememektedir. İlk yapılması gerekenin Adalar'da, trafik memuru sayısının artırılması ve etkin denetim için ekip oluşturulması olduğu belirtilmiştir. Gönüllü denetim ekiplerinin zaman zaman göreve alınmasının doğru olduğu tartışılmıştır. Ardından suistimal sonucu çoğalan ve artık bir konfor aracı haline gelmiş motorlu ve elektrikli araçların/taşıtların sayısının belirlenip, ruhsat kontrolünün sıkı denetime alınması gerektiği belirtilmiştir. Denetim yapılabilmesi için araç sahiplerinin kimlik, ruhsat, sayı bilgisinin ortak platformda toplanmasının ve yönetilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. Var olan elektrik motorlu araçların toplu hizmet vermeye yönelik bir proje ile değerlendirilebileceği de önerilmiştir.

Bu soruna yönelik olarak engelliler için elektrikli sandalye kullanılabileceği, motorsuz, aküsüz bisikletlerin teşvik edilebileceği, Hollanda ve Almanya gibi bisikleti ana ulaşım aracı olarak kullanan ülkelerin model alınabileceği ifade edilmiştir. Engelsiz Pedal Derneği temsilcisi Samet Aksuoğlu "Adalar'ın eğimli topoğrafyasında bile kullanılabilecek güçlü taşıma bisikletlerinin olduğunu, büyük dişlilerin ve ileri vites çözümlerinin bisiklet kullanımını her yaş için kolaylaştırdığını, doğru bisiklet seçiminin önem taşıdığını" belirtmiştir.

3

MOTORSUZ ARAÇ ODAKLI ÇÖZÜMLERİN BULUNMAMASI VE DEĞERLENDİRİLMEMESİ

ELEKTRİKLİ VE MOTORLU ARAÇLAR

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısında Belirlenen Sorunlar

- Akülü araçlara öncelikli olarak sahip olması gereken engellilerin yanında, sağlıklı bireylerin de akülü araç sahibi olma istekleri.
- Elektrikli ve motorlu araçların temininde herhangi bir **kontrolün ve yönlendirmenin olmaması.**
- Elektrikli ve motorlu araçların park amacıyla **kamuya ait alanları işgal etmesi.**
- **Araç sayısının bilinmemesi.**

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayında Eklenen Sorunlar

- Motorlu ve elektrikli araçların **gerekliliğinin sorgulanmaması.**
- Denetimin etkin olarak sağlanmaması ve **mevzuatın güncellenmemesi.**
- **Kamu araçları dahil motorsuz araç odaklı çözümlerin bulunmaması ve değerlendirilmemesi**
- Elektrikli araçlara sahip olmanın kriterlerinin ve çerçevesinin gözden geçirilmemesi.
- Elektrikli araç kullanım kurallarının olmaması.
- Kamuya tahsis edilmiş araçların amaç dışı kullanımının sınırlandırılmamış olması.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

- Motorlu ve elektrikli araçların **gerekliliğinin sorgulanmaması.**
- Denetimin etkin olarak sağlanmaması ve **mevzuatın güncellenmemesi.**
- Motorsuz araç odaklı çözümlerin bulunmaması ve **değerlendirilmemesi.**

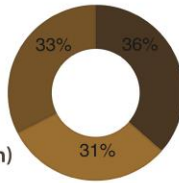
SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:

Denetimin etkin olarak sağlanmaması ve mevzuatın güncellenmemesi.

Strateji:

- **Kurumlar arası bilginin ortak platforma yönetilmesi. Mevcut trafik kanununa uygun şekilde denetimin yapılması**
- **İhtiyaç sahiplerinden (veya yetkilendirdiklerinden) başkasının akülü araç kullanmaması**
- **Gönüllüleri de kapsayan etkin bir denetim ekibinin oluşturulması.**

Sorun:

Motorsuz araç odaklı çözümlerin bulunmaması ve değerlendirilmemesi.

Strateji:

- **Motorsuz, aküsüz taşıma bisikletlerinin teşvik edilmesi, Hollanda ve Almanya gibi bisikleti ana ulaşım aracı olarak kullanan ülkelerin model alınması.**

Sorun:

Motorlu ve elektrikli araçların gerekliliğini sorgulanmaması.

Strateji:

- **Fayton ve bisiklet ile ulaşım sağlanması. yaya öncelikli ulaşım öncelikle teşvik edilmesi**
- **Ücret politikaları yeniden ele alınarak fayton ve bisiklet ile ulaşımın sağlanması.**

GÜVENLİK

Birinci oturumda güvenlik masasında bulunan katılımcılar ilk olarak Adalar'daki mevcut koşulları değerlendirerek, güvenlik sorunları üzerine tartışmışlardır. “Halk Katılımı Toplantısı” dâhilinde belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımlarında bulunmuşlardır. Katılımcılar, konu başlığı dâhilinde yeni sorunlar da ekleyerek bu başlıkları en önemli görünen soruna 5 puan, en önemsiz görünen soruna 1 puan vererek değerlendirmişlerdir. Böylelikle Adalar için güvenlik başlığı kapsamında en önemli 3 sorun belirlenmiştir (Bkz. Şekil.3).

1

TRAFİK YÖNETİMİNDEN SORUMLU KADROLARIN YETERSİZLİĞİ

Adalar'da “trafik yoksa trafik memuruna da ihtiyaç yok” gibi bir algı türediği belirtilmiştir.

Bu soruna yönelik olarak Adalar'ı tanıyan donanımlı trafik memuru sayısının artırılması ve etkin denetim için yeterli kadroların oluşturulması gerektiği belirtilmiştir.

2

BİSİKLET KULLANICILARININ YAYALARIN GÜVENLİĞİNİ ÖNEMSEMESİ

Her sene artan bisiklet sayısının yanı sıra kullanıcıların bilinçsizce davrandığı, yolların bisiklet kullanımı için elverişsiz olduğu ve sinyalizasyon sisteminin olmamasının yayaların güvenliğini tehlikeye attığı belirtilmiştir.

Bu soruna yönelik olarak bisiklet kullanıcılarına çeşitli yollarla bilgilendirme yapılması, bisiklet kiralanırken kullanıcılarda belli kriterlerin aranması (yaş, ehliyet, vs.), bisiklet ve yayalar için farklı rotaların belirlenmesi, sinyalizasyon sisteminin kurulması gerektiği ifade edilmiştir.

Adalar'ın ana arterlerinde, birbirinden farklı boyut ve süratlerde iki tekerlekli dört tekerlekliye, insan gücünden, hayvan gücüne ve elektrik gücüne kadar çok çeşitli aracın aynı anda bulunması ve bu araçları düzenleyen kuralların bulunmamasının bir trafik karmaşası yaratmakta olduğu eklenmiştir.

Bu sorunun çözümüne yönelik olarak farklı kurumların bir araya gelerek yönetim sisteminin güçlendirilmesini sağlaması ve Adalar'a özgü ana ulaşım planı yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Bir yandan engelli vatandaşların ulaşım araçlarını kullanamaması bir başka sorun olarak belirlenmiştir. Adalar'daki engelli vatandaş tanımını tescillenmiş engelliler dışında yaşlılar, hamileler, çocuklar olarak genişletmek gerektiği de eklenmiştir. Yolcu motorlarına ve faytonlara inmek binmek ancak sağlıklı atletik insanlar için tasarlanmış durumdadır. Örneğin faytonların basamak yükseklikleri engellilere göre düzenlenmelidir. Ayrıca kaldırım genişlikleri ve yükseklikleri de engelliler için düşünülerek tasarlanmalıdır.

Bunların yanında Ada sakinlerinin ana karaya ulaşımalarının güvenliğinin sağlanması da güvenlik sorunlarından biri olarak katılımcılar tarafından belirlenmiştir. Motorların fazla yolcu alması, iniş biniş güvenliğinin kamyon lastiklerden oluşan usturmaçaların üzerinden zorlukla yapılabilmesi, bu iniş binişlerde adım mesafelerinin fazla olmasından dolayı, çocuk, yaşlı ve engellilerin zorluk çekmesi de diğer sorunlardır. Pusetleri ve bavulları ile yolcuların motor ve rıhtım arasında kalan bu düzensiz geçiş koşullarına mecbur olmaları ve güvenli geçiş iskelelerinin eksikliği üstünde durulması gereken diğer sorunlar olarak belirtilmiştir.

3

ANA ARTERLERDE YÖNETİM EKSİKLİĞİNİN GETİRDİĞİ GÜVENLİK SORUNU

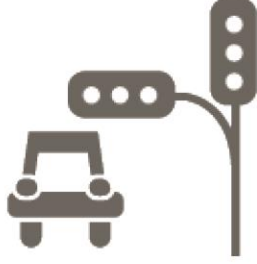
Şekil.3. Güvenlik Çalışma Grubu Özet Tablosu

GÜVENLİK

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısı'nda Belirlenen Sorunlar

- Ölümlü ve yaralanmalı kaza sayılarının yapılmaması.
- Trafik işareti, yönlendirme ve sinyalizasyon sisteminin olmaması.
- Engelli vatandaşların ulaşım araçlarını kullanamaması.
- Bisiklet kullanıcılarının yayaların güvenliğini önemsememesi.

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştay'ında Eklenen Sorunlar

- Trafik yönetiminden sorumlu kadroların yetersizliği.
- Ana arterlerde ulaşım planlaması eksikliğinin getirdiği güvenlik sorunu.
- Trafiğe çıkan araçların teknik yeterliliklerinin denetiminin yapılmamasından kaynaklanan güvenlik sorunu.
- Ada sakinlerinin ana karaya ulaşımında güvenliğin sağlanmaması.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

- Trafik yönetiminden sorumlu kadroların yetersizliği.
- Bisiklet kullanıcılarının yayaların güvenliğini önemsememesi.
- Ana arterlerde yönetim eksikliğinin getirdiği güvenlik sorunu.

SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:
Bisiklet kullanıcılarının yayaların güvenliğini önemsememesi.

Strateji:

- Bisiklet kullanıcılarına çeşitli yollarla bilgilendirme yapılması.
- Bisiklet kiralarken kullanıcılarda belli kriterlerin aranması.
- Bisiklet ve yayalar için farklı rotaların belirlenmesi.
- Sinyalizasyon sisteminin güçlendirilmesi.

Sorun:
Trafik yönetiminden sorumlu kadroların yetersizliği.

Strateji:

- Mümkün olduğunca Adalar'da yetişmiş vatandaşlardan oluşturulacak bir emniyet komisyonunun kurulması, eğitilmesi ve denetimin sağlanması.

Sorun:

Ana arterlerde yönetim eksikliğinin getirdiği güvenlik sorunu (Farklı araç tiplerinin kuralısızca ana arterde gezmesi).

Strateji:

- Adalar'a özgü ana ulaşım planı yapılması.
- Farklı kurumların bir araya gelerek yönetim sisteminin güçlendirilmesi.

DENİZ ULAŞIMI

Katılımcılar, ilk olarak deniz ulaşımı sorunları üzerine tartışmışlar ve “Halk Katılım Toplantısı” dâhilinde belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımlarında bulunmuşlardır. Katılımcılar, konu başlığı dâhilinde yeni sorunlar da ekleyerek bu başlıkları en önemli görülen sorunda daha az önemli görülen soruna kadar 5’ten 1’e puan vererek değerlendirmişlerdir. Böylelikle Adalar için deniz ulaşımı başlığı kapsamında en önemli 3 sorun belirlenmiştir (Bkz. Şekil.4).

1

ENGELLİ, YAŞLI, ÖĞRENCİ ÜCRETLERİNİN İNDİRİMLİ OLMAMASI

En önemli sorun “engelli, yaşlı ve öğrenci ücretlerinin indirimli olmaması” olarak belirlenmiştir. Bu soruna yönelik olarak engelli, yaşlı, öğrenci ücretlerinin uluslararası standartlara uygun olarak düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Adalar’da yaşayanlar için ayrı, indirimli bir tarifenin olması ve bunun farklı bir kart sistemi ile uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

2

YÜK, BİSİKLET VE EVCİL HAYVAN TAŞIMACILIĞINDA EKSİKLİKLERİN OLMASI

Yük, bisiklet ve evcil hayvan taşımacılığındaki eksiklikler olması ise ikinci sorun olarak vurgulanmıştır. Bu soruna yönelik olarak yük taşıma için ek seferler düzenlenmesi, Maltepe ve Yenikapı hatlarının dışında da iskelelerden yük taşınmasına izin verilmesi, evcil hayvan taşımada tasma, ağızlık gibi koruma türlerinin kullanılması ve her seferde evcil hayvan taşımaya izin verilmesi bir çözüm önerisi olarak geliştirilmiştir. Bisiklet taşıma konusunda ise sayı sınırının kaldırılması gerektiği ifade edilmiştir.

Her yıl mutlaka ücretlere zam geldiğini belirten Adalılar, yaşam standartlarının düşürüldüğünü ifade etmişlerdir.

Tarifeler yapılırken Adalar'da yaşayanların tercihlerine öncelik verilmesi, Adalar arası ulaşımın en azından indirimli olması gerektiği belirtilmiştir. Şehir Hatları, İDO, motorlarla taşıma yapan diğer şirketlerin (Mavi Marmara, DenTur, Prens Tur, Tur-Yol gibi) tarifelerinin uyumlu ve birbirlerini destekleyecek şekilde olması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca bilet alma sisteminin tek bir standart sistemle (İstanbulkart gibi) çözülmesi de gerekmektedir.

3

BİLET ÜCRETLERİNİN FİRMADAN FİRMAYA DEĞİŞMESİ

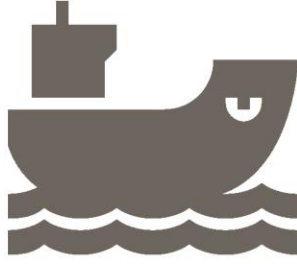

DENİZ ULAŞIMI

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısı'nda Belirlenen Sorunlar

- Adalar arası ulaşımın ücretli olması.
- İskelelerin sahil bandında dağınık bir şekilde yer alması.
- Deniz ulaşımında **bilet ücretlerinin standart olmaması**.
- Deniz ulaşımı **tarife saatlerinin yeterli olmaması**.

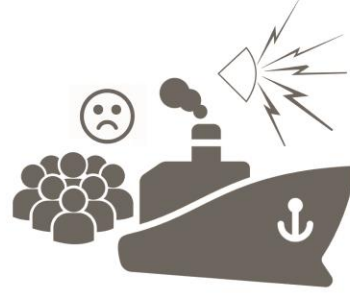

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştay'ında Eklenen Sorunlar

- **Engelli, yaşlı, öğrenci ücretlerinin indirimli olmaması.**
- Yük, bisiklet ve evcil hayvan taşınmasında yaşanan sıkıntılar.
- **Bilet ücretlerinin değişken olması.**
- **Tarifelerin yetersiz olması.**
- Tarifeler arası entegrasyon eksikliğinin giderilememesi.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

- Engelli, yaşlı, öğrenci ücretlerinin indirimli olmaması.
- Yük, bisiklet ve evcil hayvan taşınmasında yaşanan sıkıntılar.
- Bilet ücretlerinin değişken olması.

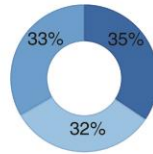

SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:
Yük, bisiklet ve evcil hayvan taşınmasında yaşanan sıkıntılar.

Strateji:

- **Yük taşıma için ek seferler düzenlenmesi.**
- **Maltepe ve Yenikapı hatları dışında da iskelelerden yük taşınmasına izin verilmesi.**
- **Evcil hayvan taşınmasında tasma, ağızlık gibi koruma yöntemleri kullanılarak ve evcil hayvan taşınmasında zaman sınırlamasının kaldırılması.**
- **Deniz ulaşımında bisiklet taşıma kapasitesinin artırılması.**

Sorun:

Bilet ücretlerinin firmadan firmaya değişken olması.

Strateji:

- **Yaz/kış ve gece/gündüz tarifelerinin uyumlu ve birbirlerini destekler nitelikte olması.**
- **Şehir Hatları, İDO ve motorlarla taşıma yapan diğer şirketlerin tarifelerinin uyumlu ve birbirlerini destekleyecek şekilde olması.**
- **Tarifeler için karar verilirken adalıların tercihlerine öncelik verilmesi.**
- **Adalar arası ulaşımın indirimli olması, indikten sonra iade sistemi uygulanması.**

Sorun:

Engelli, yaşlı, öğrenci ücretlerinin indirim olmaması.

Strateji:

- **Her koşulda engelli/yaşlı/öğrenci için standart indirimli ücretlerin uygulanması.**
- **Entegre bir kart sisteminin oluşturulması.**

FARKINDALIK

Katılımcılar, öncelikle “Halk Katılım Toplantısı”nda belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımında bulunmuşlardır. En başta farkındalığın ne şekilde ele alınacağını tartışan katılımcılar bu başlığı ikiye ayırarak incelemişlerdir. Birincisi Adalar’da yaşayanların farkındalığı, ikincisi ise ziyaretçilerin farkındalığıdır. Katılımcılar, konu başlığı altında yeni sorunlar da ekleyerek bu başlıkları önem derecesine göre puanlamış ve en öncelikli 3 sorunu belirlemişlerdir (Bkz. Şekil.5.).

1

ENGELLİLER, YAŞLILAR, ÇOCUKLAR AÇISINDAN ULAŞIM FARKINDALIĞININ OLMAMASI

Herkesin eşit şartlarda yaşam ve ulaşım standartlarına sahip olması gerektiği, yanı sıra yaya, çocuk, yaşlılar için konfor ve güvenliğin en başta gözetilmesi gerektiği belirtilmiştir. Belediye, kaymakamlık, il müdürlükleri, üniversite ve STK’ların işbirliğinin ve sorumluluk almalarının gerektiği de vurgulanmıştır.

Bu soruna yönelik çözüm önerisi olarak elektrikli araçların, faytonların ve bisikletlilerin denetlenmesi, UKOME aracılığıyla ulaşım koordinasyonu sağlanması, kişilerin farklılıklarını (engel durumu, yaş, cinsiyet vb.) göz önünde tutan ulaşım planlamasının yapılması gerektiğini belirtilmiştir.

2

ADALAR’IN ÖZGÜN KARAKTERİNİ OLUŞTURAN YAYA ÖNCELİKLİ ULAŞIMIN, ULAŞIM HİYERARŞİSİNDE GÖZ ARDI EDİLMESİ

Adalar, doğal ve kültürel sit alanıdır ve bu alanın kendine özgü bir yapısı vardır. Adalar’ın ulaşım sistemi yayalara göre düşünülmüş ve tasarlanmıştır. Şu anda araçlar tarafından işgal edilen yollar bu sistemi ve mevcut altyapıyı bozmaktadır.

Bu soruna yönelik olarak en başta Adalar’da yaşayanlara bilgilendirme yapılarak farkındalık yaratılması, ardından Adalar’ı ziyaret edenler için ulaşım araçlarına, iskelelere bilgilendirici afişlerin konulması, akıllı telefonlara uygulamalar yüklenerek Adalar’a gelen ziyaretçilere Ada ve

ulaşımla ilgili bilgilendirme yapılması gerektiği belirtilmiştir. Bunun yanında, yollara levhalar, hız ölçüm şeritleri konularak, yaya önceliğinin vurgulanması gerektiği de eklenmiştir.

Bilgi paylaşımı ne kadar artarsa çevreyi koruma, aidiyet hissi ve mevcut standartları geliştirme de aynı oranda artacaktır.

Bu soruna yönelik olarak gönüllülerin ve kurumların Adalar'da yaşayanlara ve ziyaretçilere belli aralıklarla yaya hakları, ulaşım, nitelikli yaşam vb. konularda bilgilendirme yapmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

3

ADALILARA VE ZİYARETÇİLERE YÖNELİK BİLGİLENDİRİLMİŞ EKSİKLİĞİNİN BULUNMASI

Şekil.5. Farkındalık Çalışma Grubu Özet Tablosu

FARKINDALIK

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısında Belirlenen Sorunlar

- Adalar'da yaşanan ulaşım sorunlarının yeterince görünür olmaması.
- Adalar'ın özgün karakterini oluşturan **yaya öncelikli ulaşımın**, ulaşım hiyerarşisinde göz ardı ediliyor olması.
- Ulaşım sorunlarının çözümünde, Adalıların kendi karar ve eylemlerinin öneminin farkında olmayıp başkalarından beklenti halinde olmaları.
- Ulaşım sistemlerine yönelik terim ve uygulamaları uygulayıcıların ve kullanıcıların yanlış algılayıp bu algıyı yaygınlaştırması.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

- Engelliler/yaşlılar/çocuklar açısından ulaşım farkındalığının olmaması.
- Adalar'ın özgün karakterini oluşturan yaya öncelikli ulaşımın, ulaşım hiyerarşisinde göz ardı ediliyor olması.
- Adalılara ve ziyaretçilere yönelik bilgilendirilme eksikliğinin bulunması.

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştay'ında Eklenen Sorunlar

- **Engelliler/yaşlılar/çocuklar** açısından ulaşım farkındalığının olmaması.
- Adalar'ın özgün karakterini oluşturan **yaya öncelikli ulaşımın**, ulaşım hiyerarşisinde göz ardı ediliyor olması.
- Adalılara ve ziyaretçilere yönelik bilgilendirilme eksikliğinin bulunması.
- Adalar'da yaşanan ulaşım sorunlarının kurumlar ve ziyaretçiler tarafından yeterince görünür olmaması.
- Ulaşım sorunlarının çözümünde, Adalıların kendi karar ve eylemlerinin öneminin farkında olmayıp başkalarından beklenti halinde olmaları.
- Adalar savunması, Kent Konseyi ve Adalar vakfı aracılığı ile Adalıların ilettiği sorunların çözümsüz kalması.
- Ulaşım sistemlerine yönelik terim ve uygulamaları uygulayıcıların ve kullanıcıların yanlış algılayıp bu algıyı yaygınlaştırmaları.
- Ulaşım planlarının Adalar'ın **tarihi/kültürel/doğal dokusuna** uygun yapılmasına ilişkin farkındalık yaratılmaması.

SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:

Adalılara ve ziyaretçilere yönelik bilgilendirilme eksikliğinin bulunması.

Strateji:

- **Gönüllülük esasına bağlı olarak gönüllülerin ve kurumların adada yaşayanlara ve ziyaretçilere belli aralıklarla yaya hakları, ulaşım, nitelikli yaşam vb. hakkında bilgilendirme yapması.**

Sorun:

Adalar'ın özgün karakterini oluşturan yaya öncelikli ulaşımın, ulaşım hiyerarşisinde göz ardı ediliyor olması.

Strateji:

- **Elektrikli araçların, faytonların ve bisikletlilerin denetlenmesi, UKOME aracılığıyla ulaşım koordinasyonunun sağlanması kişilerin farklılıklarını göz önünde tutan ulaşım planlamasının yapılması.**

Sorun:

Adalılara ve ziyaretçilere yönelik bilgilendirme eksikliğinin bulunması.

Strateji:

- Adalar'ın özgün karakterini oluşturan yaya ulaşımına teşvik etmek amacıyla bilgilendirici **afişlerin konması**, uygun yerlere **billboard yerleştirilerek** bilgilendirme yapılması, akıllı telefonlara uygulama yüklenerek Adalar'da yürümenin teşvik edilmesi.

YÖNETİM

Yönetim masasında da katılımcılar öncelikle “Halk Katılım Toplantısı”nda belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımlarında bulunmuşlar; ardından puanlama aşamasını tamamlayarak en öncelikli 3 sorunu belirlemişlerdir (Bkz. Şekil.6).

1

KURUMLARIN DENETİM EKSİKLİĞİ

En önemli sorunun “kurumların denetim eksikliği” olduğu belirtilmiştir.

Bu soruna yönelik olarak sit alanı olmasından ötürü Adalar’a özgü bir yönetim şeklinin geliştirilmesi ve gerektiğinde denetimi Adalının yapması gerektiği belirtilmiştir.

2

KURUMLARIN ADALAR’A YÖNELİK ALDIKLARI KARARLARDA YENİLİKÇİ POLİTİKALAR İZLEMESİ

“Kurumların Adalar’a yönelik aldıkları kararlarda yenilikçi politikalar izlememesi” ikinci sorun olarak belirlenmiştir.

Bu soruna yönelik olarak kent konseyi gibi “Karma Meclisler” in yapılarının güçlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Benzer yerel özerk demokratik meclislerin artması, kurumlar arası işbirliği, birlikte hareket etme kültürünün artması, karma meclislerin (kent konseylerinin) piyasa koşullarına karşı desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir.

“Planların hazırlanırken belediyenin halkı bu sürece yeteri kadar dâhil etmemesi” üçüncü sorun olarak belirlenmiştir. Yönetime katılma, bireylerin kendileriyle ve yaşadıkları toplumla ilgili alınacak kararlarda ve çıkan problemlerin çözümünde söz sahibi olmaları ve yöneticilerle etkileşim içinde bulunmaları demektir. Bu anlayışın sürekli olması, yönetime katılmayı etkinleştirerek katılımın sadece oy vermekle sınırlı olmadığını ortaya koyarak, kamu yönetiminin de etkin ve verimli bir biçimde görevini yerine getirmesini mümkün kılacaktır. Burada önemli olan yönetenlerin ve yönetilenlerin bu işbirliğinde sorumluluklarının bilincinde olmalarıdır. Bu soruna yönelik olarak demokratik katılım sürecinin işlerlik kazanması, halkın plan sürecine dâhil edilmesi ve deneyim paylaşmanın artması gerektiği belirtilmiştir.

3

PLANLAR HAZIRLANIRKEN BELEDİYENİN HALKI BU SÜRECE YETERİ KADAR DAHİL ETMEMESİ

Şekil.6. Yönetim Çalışma Grubu Özet Tablosu

YÖNETİM

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısı'nda Belirlenen Sorunlar

- Planlar hazırlanırken belediyenin **halkı sürece yeterince dahil etmemesi**.
- Adalar arasında **beraberlik ve bütünlüğün** şimdiye kadar sağlanamamış olması.
- Faytonlar nedeniyle oluşan çevre kirliliği için önceden var olan temizlik çalışmalarının artık olmaması.
- **İBB ile Adalar Belediyesi arasında koordinasyon** eksikliğinin olması.

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştay'ında Eklenen Sorunlar

- **Kurumların denetim** eksikliği.
- Kurumların Adalar'a yönelik aldıkları kararlarda yenilikçi politikalar izlememesi.
- **Kurumlar arası işbirliği-uyumun** olmaması.
- **Deneyim paylaşımının** olmaması.
- Kurumlardaki bilgi ve verilere erişimin yetersiz olması.
- **Sürdürülebilir ekonominin** gözetilmemesi.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

- Kurumların denetim eksikliği.
- Kurumların Adalar'a yönelik aldıkları kararlarda yenilikçi politikalar izlememesi.
- Planların hazırlanırken belediyenin halkı bu sürece yeteri kadar dahil etmemesi.

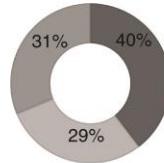

SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:
Kurumların Adalar'a yönelik aldıkları kararlarda yenilikçi politikalar izlememesi.

Strateji:

- **Kent konseyi gibi "Karma Meclisler"i**n yaptırımlarının güçlenmesi.
- Benzer yerel özerk demokratik meclislerin artması.
- **Kurumlar arası işbirliği, birlikte hareket etme kültürünün** arttırılması.

Sorun:
Kurumların denetim eksikliği.

- Strateji:
- **Sit alanı** olmasından ötürü Adalar'a özgü bir yönetim şekli geliştirilmesi ve gerektiğinde denetimi Adalının yapması

Sorun:

Planlar hazırlanırken belediyenin halkı sürece yeterince dahil etmemesi.

Strateji:

- **Demokratik katılım sürecinin işlerlik kazanması.**
- **Halkın plan sürecine dahil edilmesi ve deneyim paylaşımının artması.**

BİSİKLET

Birinci oturumda bisiklet masasında bulunan katılımcılar ilk olarak Adalar'daki günümüz durumunu değerlendirerek, bisiklet sorunları üzerine tartışmışlardır. Öncelikle "Halk Katılım Toplantısı"nda belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımlarında bulunmuşlardır. Katılımcılar, konu başlığı dâhilinde yeni sorunlar da ekleyerek bu başlıkları en önemli görülen soruna 5 puan, daha az önemli görülen soruna 1 puan vererek değerlendirmişlerdir. Böylelikle Adalar için bisiklet başlığı kapsamında en önemli 3 sorun belirlenmiştir (Bkz. Şekil.7).

1

TRAFİK İŞARETİ, YÖNLENDİRME VE SİNYALİZASYON SİSTEMİNİN OLMAMASI

Adalar'da var olan tüm araçların ve yayaların aynı yolu paylaşmakta olduğu belirtilmiştir. Fakat Adalar'da bir ulaşım planlaması olmadığı için bu araçların kurlsızca hareket etmekte olduğu ve bu durumun pek çok çarpışmaya sebebiyet vermekte olduğu eklenmiştir.

Bu soruna yönelik çözüm önerisi olarak öncelikle bisikletin geçeceği rotaların belirlenerek, Adalar'ın her bir noktasında bisiklet kullanmak yerine, belirlenmiş alanlarda bisikletin kullanılması teşvik edilmeli; bu aşama sonrasında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 2015 yılı sonunda yayımladığı bisiklet yönetmeliğine ve orada belirtilen standartlara göre işaret ve yönlendirmeler konulmalıdır. Trafik il müdürlüğü ile iletişime geçilerek gerekli araştırma ve çalışmaların yapılması da önemsenmiştir. Aynı zamanda düzenli denetimlerinin yapılması gerektiği de belirtilmiştir.

Bunun yanında, Adalar'da bulunan bisiklet sayısının bilinmediği ve kaçak bisiklet kiracılarının da önemli bir sorun teşkil ettiği belirtilmiştir. Aynı zamanda bisiklet kullanıcıları herhangi bir güvenlik önlemi almadan sürüşlerini gerçekleştirmektedirler. Bu durum hem bisiklet kullanıcılarının hem de yayaların ve faytonların güvenliklerini tehdit etmektedir. Bu sorunun önüne geçmek için kullanıcıların bilgilendirilmesi gerektiği ve bisiklet sayısının denetiminin artırılması gerektiği belirtilmiştir. Kaçak bisiklet kiralama yerlerinin önüne geçebilmek ve bisiklet sayısını kontrol edebilmek amacıyla Adalar'da bisiklet paylaşım sisteminin de geliştirilebileceği, bu konuda İstanbul'da yetki sahibi olan İSPARK'ın girişimde bulunabileceği ifade edilmiştir.

2

TANIMLI BİSİKLET YOLLARININ OLMAMASI

İstanbul'da yaşayan birçok insanın bisiklet sürmeyi öğrenmek için Adalar'a gelmekte olduğunu belirten Adalar'da yaşayanlar, Adalar'da bisiklet kullanımı için uygun birçok güzergâh varken belirlenmiş bisiklet rotalarının bulunmadığını eklemiştir.

Bu soruna yönelik sorunların il ve ilçe müdürlüklerine bildirilmesi ve Adalılarla beraber ortak çözüm yolları aranması, bisiklet-fayton-motorlu araç yollarının ayrılması ve Adalar'daki araç kapasitesinin belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

3

ÖLÜMLÜ VE YARALANMALI ÇARPIŞMALARIN KAYDININ TUTULMAMASI

Veri; bir kararın verilmesinde, bir politikanın saptanmasında, bir planın oluşturulmasında esas argümandır. Bu verilerin doğru bir şekilde belirlenmesi ve kurumlar arasında şeffaf ve düzgün bir şekilde paylaşılması gerekmektedir.

Bu soruna yönelik olarak, Sağlık Bakanlığı'ndan bilgi alarak, Adalar'da yaşanan ölümlü ve yaralanmalı çarpışma sayılarının kamuoyuna duyurulması ve öncelikle bu konuda bir farkındalık oluşturulması gerektiği belirtilmiştir.

Şekil.7. Bisiklet Çalışma Grubu Özet Tablosu

BİSİKLET

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısı'nda Belirlenen Sorunlar

- Bisiklet kullanımı için **trafik işareti, yönlendirme ve sinyalizasyon sisteminin** olmaması.
- **Tanımlı bisiklet yollarının** olmaması.
- Ölümlü ve yaralanmalı **çarpışmaların kaydının tutulmaması**.
- Kiralık bisiklet uygulamasının **kontROLSÜZ büyümesi**.
- Güvenli bisiklet sürüşü için gerekli olan **kask, dizlik vb.** aparatların kullanılmaması.
- Bisiklet kullanmayı öğrenmek için Adalar'a gelinmesi.

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştay'ında Eklenen Sorunlar

- Yayaların, bisikletlilerin, akülü araçların ve faytonların aynı yolu kullanması.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

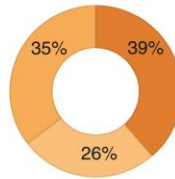
- Bisiklet kullanımı için trafik işareti, yönlendirme ve sinyalizasyon sisteminin olmaması.
- **Tanımlı bisiklet yollarının** olmaması.
- Ölümlü ve yaralanmalı çarpışmaların kaydının tutulmaması.

SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:
Ölümlü ve yaralanmalı çarpışmaların kaydının tutulmaması.

Strateji:
• Sağlık Bakanlığı'ndan bilgi alarak, Adalar'da yaşanan ölümlü ve yaralanmalı çarpışma sayılarının kamuoyuna duyurulması.

Sorun:
Bisiklet kullanımı için trafik işareti, yönlendirme ve sinyalizasyon sisteminin olmaması.

Strateji:
• Trafik il müdürlüğü ile iletişime geçilerek gerekli araştırma ve çalışmalardan sonra uyarı tabelalarının Adalar'daki yollara koyulması. Aynı zamanda düzenli denetimlerinin yapılması.

Sorun:
Tanımlı bisiklet yollarının olmaması.

Strateji:
• Sorunların il ve ilçe müdürlüklerine bildirilmesi ve Adalarla beraber ortak çözüm yolları aranması. Bisiklet-fayton-motorlu araç yollarının ayrılması ve Adalar'daki araç kapasitesinin belirlenmesi.

WRI TÜRKİYE | SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER

YAYA

Katılımcılar öncelikle “Halk Katılım Toplantısı” nda belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımlarında bulunmuşlar ve yeni sorunlar da ekleyerek ilk 3 sorunu tespit etmişlerdir (Bkz. Şekil.8).

1

KALDIRIMLARIN FONKSİYONLARI DIŞINDA KULLANILMASI VE KALDIRIM ÜZERİ İŞGALLER

Adalar’da yaşayanlar, Adalar’ın geleneksel ulaşım şeklinin yaya odaklı olduğunu belirterek Adalar’ın motorlu araç kullanımına uygun olmadığını aktarmışlardır. Bu başlık altında tartışılan temel mesele günümüzde yayalar ile diğer ulaşım araçları arasında çatışmalar yaşanması ve diğer araçların kuralsızca hareket etmelerinin yayalara ciddi hasarlar vermesi olmuştur.

Bu soruna yönelik çözüm önerisi olarak engelliler, yaşlılar, çocuklar için kaldırımların yollarla aynı seviyede olması, akülü araçlar tarafından işgali engellemek için düzenlemeler ve denetlemeler yapılması, kullanılan zemin kaplama malzemelerin farklı olması gerektiği konuşulmuştur.

2

ADALAR İÇİNDE DİĞER ULAŞIM TÜRLERİ İLE YAYALAR ARASINDA ANLAŞMAZLIK YAŞANMASI VE ADALAR’IN MERKEZİ ALANLARININ YAYA ODAKLI TASARLANMAMIŞ OLMASI

Adalar’da yaşayanlar, fayton, bisiklet, akülü araçların ve kamu araçlarının yayalara saygı göstermesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Bu soruna yönelik çözüm önerisi olarak mutlak yayalaştırılmış alanlar yaratılmasının belli bölgelerdeki sıklığı rahatlatacağını, diğer araçları farklı rotalardan yönlendirerek yayaların hareket etme potansiyelini ve güvenliğini arttıracaklarını belirtmişlerdir. En başta yaya problemlerinin öncelikli olduğunun kabul edilmesi gerektiği ve Adalar’a yönelik evrensel nitelikte, dünya standartlarında karar alınıp uygulanması gerektiği ifade edilmiştir.

Bazı sokaklar çok sıkışıkken bazı sokaklarda hiç kimse bulunmamaktadır. İskelelerin de bulunduğu sahil şeridindeki yeme-içme mekânlarının yaya yollarına masa koyması ayrıca müşteri-garson hareketliliği, sürekli akması gereken yaya yolunu defalarca kesmektedir. Bundan dolayı yolların gittikçe daralması hem de akış sürekliliğini yitirmesi yayaların hareketini kısıtlamaktadır.

Bu soruna yönelik olarak evrensel erişilebilirlik ölçütleri göz önünde bulundurularak sahil şeridindeki yolların düzenlenmesi, yayalara özgür yürüyüş hakkı tanınması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca genel yol sistemine bir öneri olarak yaya yollarının günümüzdeki durumunun geliştirilip yağmur suyu altyapısının sağlanabileceği de ifade edilmiştir.

3

ÇEŞİTLİ ALANLARDA YIĞILMALARA SEBEP OLAN YAYA YOĞUNLUĞUNU DAĞITACAK PLANLAMANIN YAPILMAMIŞ OLMASI

Şekil.8. Yaya Çalışma Grubu Özet Tablosu

YAYA

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısı'nda Belirlenen Sorunlar

- Adalar içinde diğer ulaşım türleri ile yayalar arasında anlaşmazlık yaşanması.
- Kaldırımların fonksiyonları dışında kullanılması ve işgal edilmesi.
- Kamusal alanların fonksiyonları dışında kullanılması ve işgal edilmesi.
- Adalar'ın merkezi alanlarının yaya odaklı tasarlanmamış olması.
- Yaya alanlarının süreklilik göstermemesi.

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştay'ında Eklenen Sorunlar

- İskelelerin yolları işgal etmesi.
- Çeşitli alanlarda yığılmalara sebep olan yaya yoğunluğunu dağıtacak planlamanın yapılmamış olması.
- Adalar içinde diğer ulaşım türleri ile yayalar arasında anlaşmazlık yaşanması ve Adalar'ın merkezi alanlarının yaya odaklı tasarlanmamış olması.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

- Kaldırımların fonksiyonları dışında kullanılması ve işgal edilmesi.
- Adalar içinde diğer ulaşım türleri ile yayalar arasında anlaşmazlık yaşanması ve adaların merkezi alanlarının yaya odaklı tasarlanmamış olması.
- Çeşitli alanlarda yığılmalara sebep olan yaya yoğunluğunu dağıtacak planlamanın yapılmamış olması.

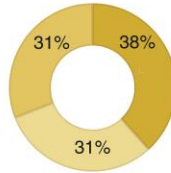
SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:

Çeşitli alanlarda yığılmalara sebep olan yaya yoğunluğunu dağıtacak planlamanın yapılmamış olması.

Strateji:

- Evrensel erişilebilirlik kriterleri göz önünde bulundurularak sahil şeridindeki yolların düzenlenmesi, yayalara özgür yürüyüş hakkı tanınması.

Sorun:

Kaldırımların fonksiyonları dışında kullanılması ve işgal edilmesi.

Strateji:

- Engelliler/yaşlılar/çocuklar için kaldırımların yollarla aynı seviyede olması.
- Akülü araçlar tarafından işgali engellemek için düzenlemeler ve denetlemeler yapılması, kullanılan zemin kaplama malzemelerinin farklı olması.

Sorun:

Adalar içinde diğer ulaşım türleri ile yayalar arasında anlaşmazlık yaşanması ve Adalar'ın merkezi alanlarının yaya odaklı tasarlanmamış olması.

Strateji:

- Mutlak yayalaştırılmış alanlar yaratılarak belirli bölgelerde sıklıkta rahatsızlık, diğer araçları farklı rotalardan yönlendirerek yayaların hareket etme potansiyelinin ve güvenliğinin artırılması.

TURİZM

Katılımcılar “Halk Katılım Toplantısı”nda belirlenen sorunların üzerinden geçerek fikir paylaşımlarında bulunmuşlar ve konu başlığı dâhilinde yeni sorunlar da ekleyerek puanlama aşamasını tamamlamışlardır. Belirlenen 3 öncelikli sorun şu şekilde sıralanmaktadır (Bkz. Şekil.9).

1

TURİZM AKTİVİTELERİNDEN DOLAYI KAMUSAL ALANLARIN VE ANA YAYA AKSLARININ KULLANIMLARININ KISITLANMASI

Genelde Adalıların kitle turizminin getirdiği hareketlilikten ve düzensizlikten rahatsız olduğu sorunu ifade edildi. Bu soruna yönelik olarak, merkezde toplanan faytonların farklı duraklar belirlenerek ada içinde dengeli dağılması, kültürel harita hazırlanarak ana ulaşım arterlerine ve kültürel mirasa dikkat çekilmesi gerektiği belirtilmiştir.

2

YÜRÜYÜŞ VE BİSİKLET GÜZERGÂHLARININ BELİRLENMEMESİ

Bu soruna yönelik olarak ziyaretçilerin Adalar’da motorlu taşıt olmadığını ve Adalar’ın özgün bir yer olduğunu bilerek bu alanlara gelmelerinin sağlanması, insanların yaya olarak ulaşımını sağlamaya özendirilmesi gerektiği, temalı yürüyüş ve bisiklet rotalarının belirlenerek bilgilendirici dokümanların dağıtılması gerektiği ifade edilmiştir. Yanı sıra ada içi toplu ulaşım sisteminin geliştirilmesinin gerekliliği üzerinde duruldu.

Birçok insanın bir adada yaşarken diğerinde çalıştığı için her gün gidip gelmesi gerekmektedir. Var olan seferlerin azlığı bireylerin zaman planlamasını kısıtlamaktadır. Bu soruna yönelik olarak Adalar arası ulaşımın mekik seferler halinde düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Bunların yanında kaçak rehber sorunu da Adalar için önemli bir sorun konumundadır.

2012' den beri kaçak rehber denetimi İstanbul Rehberler Odası tarafından yapılmaktadır. Denetim yapılırken ihtiyaç duyulan polis memuru sayısı çok yetersiz olduğundan yeterli denetim yapılamamaktadır. Sonuç olarak Adalar'da sayısı belirsiz kaçak rehberler gezi düzenlemeye devam etmektedir ve bunun sorunun da biran önce önüne geçilmesi gerekmektedir.

Aynı zamanda Adalar'daki ulaşım araçlarındaki servis hizmetinin düşüklüğü çalışan ve personelin eğitimsizliği dikkat çekmektedir.

3

ADALAR ARASI ULAŞIM OLANAKLARININ ZENGİNLEŞTİRİLMEMESİ

TURİZM

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısında Belirlenen Sorunlar

- Hafta sonları ve yaz aylarında turizm ile artan nüfusa bağlı olarak **belediyenin hizmet sunmada yetersiz kalması.**
- Faytonlara olan talebin turizm amacıyla yoğun olması sonucunda **düzen ve nizamın sağlanamaması.**
- Turizm aktivitelerinden dolayı **kamusal alanların ve ana yaya akslarının kullanımının aksamaması.**
- Turizm için ulaşım bağlantısını sağlayan deniz ulaşımının özellikle yaz aylarında yetersiz kalması.

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştayında Eklenen Sorunlar

- Yürüyüş ve bisiklet güzergahlarının belirlenmemiş olması.
- Adalar arası ulaşım olanaklarının zenginleştirilmemesi.
- Ada içi ulaşım vasıtalarının çeşitlendirilmemesi.
- Ada içi toplu taşıma sisteminin geliştirilmemesi
- Adalar'a ulaşımında **standardizasyonun sağlanmaması.**
- Adalar içi ulaşımında **dünya standartlarının sağlanmaması.**

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

- Turizm aktivitelerinden dolayı kamusal alanların ve ana yaya akslarının kullanımının aksamaması.
- Yürüyüş ve bisiklet güzergahlarının belirlenmemiş olması.
- Adalar arası ulaşım olanaklarının zenginleştirilmemesi.

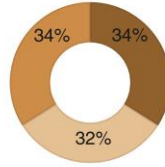
SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:

Yürüyüş ve bisiklet güzergahının belirlenmemiş olması.

Strateji:

- Ziyaretçilerin Adalar'da motorlu taşıt olmadığını, Adalar'ın özgün bir yer olduğunu bilerek bu alanlara gelmelerinin sağlanması.
- Adalar'ın yaya olmaya özendirilmesi.
- Temalı yürüyüş ve bisiklet rotaları belirlenmesi.
- Bilgilendirici föylerin hazırlanması.

Sorun:

Adalar arası ulaşım olanaklarının zenginleştirilmemesi.

Strateji:

- Adalar arası ulaşımın mekik seferler halinde düzenlenmesi.

Sorun:

Turizm aktivitelerinden dolayı kamusal alanların ve ana yaya akslarının kullanımının kısıtlanması.

Strateji:

- Merkezde toplanan faytonlar farklı duraklar belirlenerek ada içinde dengeli dağılmasının sağlanması.
- Kültür haritası hazırlanarak ana ulaşım arterlerine ve kültürel mirasa dikkat çekilmesi.

KONFOR

Katılımcılar, konfor başlığı altında da 3 sorun belirlemişlerdir. Bu sorunlar ve çözüm önerileri şu şekilde sıralanmaktadır (Bkz. Şekil.10).

1

ŞEHİR HATLARI DIŞINDAKİ DENİZ ULAŞIM ARAÇLARININ HAVASIZ, GÜRÜLTÜLÜ VE KÜÇÜK OLMASI

Ana karayla sürekli bağlantıda olan Adalar'da yaşayanlar yolculuk standartlarının olması gerekenin altında olduğunu ve fiyat-performans dengesinin çok düşük olduğunu eklemişlerdir.

Bu soruna yönelik olarak deniz yolu araçlarının standartlarının yükseltilmesi, vapur sefer sayılarının artırılması ve denetim mekanizmasının kurulması (esnaf, kent konseyi, STK'lar, belediye işbirliği ile) gerektiği belirtilmiştir.

2

KABATAŞ HATTINDA ÇALIŞAN MOTORLARDA İSTANBULKART KULLANILAMAMASI; ÜCRETLERİN YÜKSEK OLMASI VE BU HATLARIN ULAŞIM SİSTEMİNE UYUM SAĞLAMAMASI

İstanbul'un her yerinde kullanılan otomatik ücret toplama sisteminin (İstanbulkartın) bu hatta kullanılmaması Adalar'da yaşayanların yaşam standartlarını negatif yönde etkilemektedir.

Bu soruna yönelik çözüm önerisi olarak Adalar'da yaşayanlara yönelik bir kart çıkarılması, Adalar'a ulaşım sağlayan tüm hatlarda İstanbulkart tarifesine uyum sağlanması gerektiği ifade edilmiştir. Ulaşım sistemi bir bütün olmalıdır ve her bireye eşit servis sunulmalıdır. Otomatik ücret toplama sisteminin tüm şehirde uygulanması aynı zamanda insanları toplu taşımaya yönlendiren, yaşam kalitesini arttıran bir etken olarak belirtilmiştir.

Adalar'da yaşıyan birçok sanatçı bulunmaktadır. Bu sanatçılar eserlerini galeri ve sergilere götürmek istediklerinde artı bir ücrete tabii tutulmaktadır.

Bu soruna çözüm olarak kültür ve sanat etkinliklerinde sanatçılara destek verilerek sergilere gidip gelirken eserlerinin ücretsiz bir şekilde taşınması gerektiği belirtilmiştir.

Bir yandan ada içi ulaşımında konforu tartışan katılımcılar, Adalar'daki en büyük konforun yürümek olduğu belirtmişlerdir. Adalar'a dışarıdan gelenlerin Adalar'ın motorlu araç kullanılmayan özel bir yer olduğunu bilerek gelmeleri ve Adalar'da yürüme konforunun özendirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Ada içindeki sivil toplum kuruluşlarının yürümeyi özendirici etkinlikler düzenleyebileceği, temalı rotalar hazırlayabileceği ve bilgilendirici broşürler dağıtabileceği tartışılmıştır. (Örnek: Mimari Rota, Çiçek Rotası, Güzel Manzara Rotaları, Sağlık, Merdiven, Alışveriş, Macera)

3

DENİZ ULAŞIMINDA KÜLTÜR VE SANAT ETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN MALZEMELERİN ÜCRET MUAFİYETİNİN OLMAMASI

Şekil.10. Konfor Çalışma Grubu Özet Tablosu

KONFOR

SORUNLARIN BELİRLENME SÜRECİ

Halk Katılım Toplantısı'nda Belirlenen Sorunlar

- Konutlara **doğrudan erişim** sağlanamaması.
- Bazı bölgelerde fazla eğimden kaynaklanan ulaşım sorunları.
- Konfor nedeniyle elektrikli ve motorlu araçların Adalılar tarafından kullanılması.

Sürdürülebilir Ulaşım Çalıştay'ında Eklenen Sorunlar

- Şehir hatları dışındaki deniz yolu ulaşım araçlarının **havasız, gürültülü ve küçük** olması.
- Mavi Marmara'nın Kabataş hattında İstanbulkart kullanılamaması, ücretlerin yüksek olması ve bu hatların ulaşım sistemine entegre olmaması.
- Deniz ulaşımında kültür ve sanat etkinliklerine dahil malzemelerin ücret muafiyetinin olmaması.
- Adalar arası ulaşım olanaklarının kısıtlı olması ve buna bağlı zaman yönetimi problemi yaşanması.
- Adalar arasında kullanılacak bir kart sisteminin olmaması.
- Motorlu ve akülü araçlar için **alternatif güzergah** tanımlanmaması.

Puanlama Sonucunda Belirlenen En Önemli Sorunlar

- Şehir hatları dışındaki deniz ulaşım araçlarının havasız, gürültülü ve küçük olması.
- Mavi Marmara'nın Kabataş hattında İstanbulkart kullanılamaması, ücretlerin yüksek olması ve bu hatların ulaşım sistemine entegre olmaması.
- Deniz ulaşımında kültür ve sanat etkinliklerine dahil malzemelerin ücret muafiyetinin olmaması.

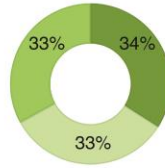
SORUNLAR VE STRATEJİLER

Sorun:

Deniz ulaşımında kültür ve sanat etkinliklerine dahil malzemelerin ücret muafiyetinin olmaması.

Strateji:

- **Kültür ve sanat etkinliklerinde sanatçılara destek verilmesi, sergilere gidip gelirken eserlerin ücretsiz bir şekilde taşınması.**

Sorun:

Şehir hatları dışındaki deniz ulaşım araçlarının kış ve yaz aylarında havasız, gürültülü ve küçük olması.

Strateji:

- **Deniz yolu araçlarının standartlarının yükseltilmesi, vapur sefer sayılarının artırılması ve denetim mekanizmasının kurulması.**

Sorun:

Mavi Marmara'nın Kabataş hattında İstanbulkart kullanılamaması, ücretlerin yüksek olması ve bu hatların ulaşım sistemine entegre olmaması.

Strateji:

- **Adalar'a ulaşım sağlayan tüm hatların İstanbulkart tarifesine entegre olması.**

EKLER

EK. 1: PROGRAM

PROGRAM

09.30-10.15	Kayıt
10.15-10.45	Açılış Konuşmaları Protokol Konuşmaları WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler - Sürdürülebilir Ulaşım Derneği
10.45-11.45	Adalar'da Ulaşım Sorunları Değerlendirme Tablosunun Puanlanması
11.45-12.00	Kahve Arası
12.00-12.45	Değerlendirme Tablosunun Sonuçlarının Paylaşılması ve Çalışması Grupların Belirlenmesi
12.45-13.30	Öğle Yemeği
13.30-14.30	Çalışma Grupları Ölçüt Değerlendirme Tablosunun Puanlanması
14.30-15.00	Kahve Arası
15.00-16.30	Ölçütlere Yönelik Strateji Geliştirilmesi
16.30-17.30	Grup Sunumları ve Kapanış

EK. 2: BAŞLIK AÇIKLAMA TABLOSU

GÜVENLİK	<p>Hem Adalara ulaşım hem de Ada içi ulaşımında, farklı ulaşım türleri bağlamında, güvenlik koşullarının tartışılacağı bölümdür.</p>
KONFOR	<p>Günlük aktivitelerin, kısıtlayıcı olmayan bir düzen içinde gerçekleşmesidir.</p> <p>*Örneğin, yaya yolculukları için yaya yollarının sürekliliğinin sağlanması, *Yaya yolları ile toplu taşıma duraklarının ilişkilendirilmesi ulaşımında konforun artırılmasında önem taşımaktadır.</p>
DENİZ ULAŞIM	<p>Adalara ulaşım ve Adalar arasında ulaşımın sağlandığı deniz yolu ulaşımının değerlendirileceği bölümdür.</p> <p>Deniz ulaşımı bölümünde hem sefer tarifelerinin hem de iskelelerin mevcut durumları değerlendirilecektir.</p>
YAYA	<p>Adaların özgün karakterini oluşturan yaya öncelikli ulaşımın güvenli ve konforlu hale getirilmesinin koşullarının değerlendirileceği bölümdür.</p> <p>Bu bölümde yaya ulaşımının önemli bir unsuru olan yürünebilirlik konusuna da odaklanılarak yaya mekânlarının sürekliliği, belirgin ve keyifli olması da değinilecektir.</p>
BİSİKLET	<p>Adalarda bisiklet kullanımının güvenli ve konforlu hale getirilmesinin koşullarının değerlendirileceği bölümdür.</p> <p>Bisikletli yol kullanıcılarıyla Adalarda mevcut olan diğer ulaşım türleri arasında yaşanan çatışmalar ile yaralanmalı ve ölümlü kazalar da bu bölümde tartışılacaktır.</p>
FAYTON	<p>Adaların sembolü haline gelmiş olan faytonların düzen ve sağlık koşulları, fiyat ve sefer tarifeleri değerlendirilecektir.</p>
ELEKTRİKLİ VE MOTORLU ARAÇLAR	<p>Esnafların kullandığı sipariş araçları, Adaların kullandığı motosikletler ve bu kullanımın Adalara etkisi bu bölümde değerlendirilecektir.</p>
YÖNETİM	<p>Adalarda sürdürülebilir ulaşım konusunda, kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının ortak çabalarıyla daha iyi bir yönetim tarzının nasıl uygulanabileceği tartışılacaktır.</p>
TURİZM	<p>Turizm faaliyetlerinin Adalara yolculuk talebi üzerindeki etkisi, Ada içi ulaşım ve bisiklet kullanımı ile ilişkisi gibi konular tartışılacaktır.</p>
FARKINDALIK	<p>Ulaşımına yönelik yaşanan sorunları değerlendirme ve farklı kullanıcıların birbirine sorunları aktarma biçimlerinin tartışılacağı bölümdür. Bu bölümde ayrıca sorunların görünürlüğü konuşulacaktır.</p>

EK.3. 16.HAZİRAN.2016 - ADALAR SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM ÇALIŞTAYI İLE İLGİLİ ADALAR KENT KONSEYİ ULAŞIM ÇALIŞMA GRUBU GÖRÜŞÜ

Adalar Kent Konseyi Ulaşım Çalışma Grubu olarak bu Çalıştayın düzenlenmesinde katkısı olan bütün kurum ve kişilere teşekkür ederiz.

Çalıştay ile ilgili görüşlerimizi aşağıdaki sorulara cevap vererek şu şekilde derleyebiliriz:

1. Bu çalışmaya neden ihtiyaç duyduk?

Adaların ulaşım sorunlarına ilişkin birbirine benzer çözüm önerilerinin yıllardır bütün aktörler tarafından sürekli artan bir şekilde dile getirildiği bir gerçektir. Çoğunlukla yakınma sohbetleri düzeyinde kalan bu etkisiz söylemlerin, piyasa aktörlerinin kırıp dökercesine yarattığı bu kaos ortamına bir çözüm getirmesi doğaldır ki beklenemezdi. Bu kontrolsüz gelişmenin sorumluluğunu sadece otoritesizliğe bağlamak ve çözümlerin kuralların uygulanması ile gerçekleştirileceğini sanmak da yeterli değildi.

Bütün bu sorun ve çözüm önerilerini çok aktörlü ve çok katmanlı bir düzlemde belirlemek, tartışmak ve sistematize etmek, grup tarafından doğru bir başlangıç olarak benimsendi. Adaların bir ulaşım master planına ihtiyacı vardı, bu bir başlangıçtı.

2. Neden WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler ile çalıştık?

Böyle bir çalıştayın organizasyonunu birbirleri ile çelişen taraflardan birinin eline bırakmadan, yöntemine ve hakemliğine güvenilir bir uzman kuruluşa devretmek konusunda hem fikir olundu ve WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler ile bu çalışma yapıldı.

3. Çalıştayın amacı neydi?

Çalışmaya ihtiyaç belliydi. Amacımızı ise WRI uzmanları ile yaptığımız bir dizi toplantı sonucunda şöyle formüle ettik:

- Konun tartışılması, sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesine yönelik geniş ve çok aktörlü katılımı sağlamak,
- Farkındalığı artırmak,
- Bu sorun üzerine çalışacak, fikir üretecek ve politika geliştirecek kişi, kurum ve aktörlere veri yaratmak.

Bu belirleme iki aşamada yapıldı, önce halk katılım toplantısında sorunların dökümü yapıldı, sonrasında çalışmaya katılanlar tarafından puanlandı. Tüm sorunlar ortaya konulmuştu. On ayrı masadaki gruplarda yer alan üyeler ise son belirlemeyi yaptılar ve ilk üçe giren konular çalıştay kapsamına alındı ve tartışıldı. Gruplara katılım ise gönüllük esasına bağlıydı yani isteyen istediği gruba katıldı ve her ne kadar moderatörler dışındaki katılımcıların diğer gruplardaki tartışmalara katılma hakkı vardıysa da konu önceliklerinin belirlenmesini gruba katılan üyeler gerçekleştirmiştir.

Piyasa aktörleri (yani taşıma şirketleri, bisikletçiler derneği üyeleri, faytoncular derneği üyeleri vb.) ile kamu aktörlerinin gruplara katılımlarını dengeli tutacak bir kural veya yöntem olmadığı için öncelikler ve sıralamalar çalıştay masalarındaki katılımcı profillerinin tercihlerine göre şekillendi. Bazı masalarda piyasa baskı gruplarının konu başlıklarının belirlenmesinde etkin olduğunu gördük. Çalıştay formatı gereği olarak da sadece belirlenen konular ve konuların öncelik sırasına göre tartışmalar yapıldı ve sonuçları derlendi.

Birçok soruna ve çözüme raporda değinildi fakat hepsine değil. Bazılarına yeterince vurgu yapılamadı ve bazıları da ele alınamadı.

Sonuçta çalıştay için, bir sondaj çalışmasıydı veya sorunlara ve çözümlerine tutulmuş bir aynaydı diyebiliriz.

Daha sonra çalıştay verilerini planlama çalışmalarında kullanacak uzmanların konuya bu yönden yaklaşımları, eksiklikleri buna göre değerlendirmeleri gerekecektir.

Sonuç olarak

Bu çalışmada önemli bir şey sınanmış oldu.

Sorunlara ve çözümlere bütün paydaşları katmanın mümkün olduğu anlaşıldı. Piyasa ve kamu temsilcilerinin çözüm odaklı bir yöntemle aynı masada yer almaları, her iki tarafın önceliklerinin ayrı sınıflandırılması ve bunların birbirlerini örtmelerine izin verilmemesine çalışıldı.

Bu genel anlatımdan sonra hangi konuların eksik kaldığını eklemek isteriz.

- Adalar'daki iskele kirliliği ve iskelelerin merkezileştirilmesi konusu konuşulamadı,
- Bisiklet kiralama ticaretinin Adalar trafiğine yaptığı olumsuz etki ile bu faaliyetin en azından Adalar'ın meskun mahallerine aktarılması konusu konuşulamadı,
- Deniz araçlarındaki deniz güvenliği sorunları konuşulamadı,
- Adalar'ın kara trafiğini ilgilendiren toplu taşıma sorunları konuşulamadı.

EK. 4: KATILIMCI LİSTESİ

1. Ahmet Kiraz	İstanbul Rehberler Odası
2. Ahmet Polat	Ada'da yaşayan
3. Ali Erkurt	Ada'da yaşayan
4. Aysel Bölücek	Adalar Belediyesi
5. Aysel Kılıç	Adalar Gerçek Gazetesi
6. Ayşe Şentürer	Ada'da yaşayan
7. Barbaros Sarmusak	Şehir Hatları A.Ş
8. Barış G. Baykan	Yeditepe Üniversitesi/Kamu Yönetimi Bölümü
9. Begüm Duygu Demirel	Kadıköy Belediyesi/Etüd Proje Müdürlüğü
10. Bengi Berker	Dentur
11. Berna Can	Ada'da yaşayan
12. Berna Çalışkan	İBB
13. Berrin Erkurt	Ada'da yaşayan
14. Beyza Yıldız	Adalar Savunması
15. Birgül Taştan Meriç	Heybeliada Gönüllüleri
16. Damla Cesur	Kadıköy Belediyesi Etüd Proje Müdürlüğü
17. Derya Göğüş	Bisikletçiler Derneği
18. Dr. Ahmet Mümtaz Maden	İstanbul Rehberler Odası
19. Ebru Karahan	Özyeğin Üniversitesi/Öğretim Üyesi
20. Eda Yiğit	TEMA
21. Emine Altunel	Ada'da yaşayan
22. Engin Dayı	DSP Adalar İlçe Başkanı
23. Erdal Aydın	Kınalıada Muhtarı
24. Erkan Kalaycıoğlu	Ada'da yaşayan
25. Fethi Taner	Ada'da yaşayan
26. Füsun Karataş	Adalar Kent Konseyi
27. Gül Bolulu	Özgün Dokuma Atölyesi
28. Günseli Meriç	Adalar Belediyesi
29. Halim Bulutoğlu	Ada'da yaşayan

30. Haluk Eyidoğan	Ada'da yaşayan
31. Hande Tekduran	Yeditepe Üniversitesi/Kamu Yönetimi Bölümü
32. Hasan Ünal	Büyükkada Faytoncular Derneği
33. Hikmet Dengeşik	Adalar Kaymakamı
34. Hüseyin Yay	Heybeliada Muhtarı
35. Ibrahim Kıran	Adalar Savunması
36. Işıl Beyazıtlı	Kadıköy Kent Konseyi
37. İkbal Polat	Kadıköy Kent Konseyi
38. İsmail Hakkı Durmuş	Adalet ve Kalkınma Partisi
39. Kerim Ak	Mavi Marmara
40. Korhan Gümüş	MSGSÜ
41. Levent Çevik	Ada'da yaşayan
42. Mehmet Kaptan	Alabalık tesisleri
43. Meral Yüncü	Burgazada Gönülleri
44. Merve Özhan	Tasarım Atölyesi Kadıköy
45. Muhammed Ali Erduvan	Bisikletliler Derneği
46. Muhammed İkbalgün	İstanbul Tasarım evi
47. Murat Taştan	Adalar Savunması
48. Mustafa Biçer	Burgazada Muhtarı
49. Nermin Çeliktemel	Ada'da yaşayan
50. Neşe Erdilek	Adalar Kent Konseyi
51. Nilüfer Aksoy	Kadıköy Kent Konseyi
52. Oğuz Emiral	Adalar Belediyesi
53. Ömer Faruk Berksan	Heybeliada Gönüllüleri
54. Ömer Suvari	Ada'da yaşayan
55. Özant Yüzak	Ada'da yaşayan
56. Pınar Satioğlu	Ada'da yaşayan
57. Rukiye Özden	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı/Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü
58. Salim Şener	Adalet ve Kalkınma Partisi
59. Samet Aksuoğlu	Engelsiz Pedal Derneği
60. Seda Bakır	Ada'da yaşayan
61. Semra Uzuner	Adalı Dergisi

62. Serdar Köksal	Kadıköy Kent Konseyi
63. Sevim Çavdarlı	Adalar Vakfı
64. Sinan Özbek	Adalar Kent Konseyi
65. Şefik Aslan	Ada'da yaşayan
66. Şeymanur Gündoğan	İBB
67. Şükran Orhan	Ada'da yaşayan
68. Teoman Göral	Ada Gönüllüleri Derneği
69. Tolga Bektaş	Arka Güverte Sivil İnsiyatifi
70. Uçman Sungur	Heybeliada Gönüllüleri
71. Volkan Narcı	Adalar Denizle Yaşam ve Spor Kulübü
72. Yakup Akbaş	Deniz Otobüsleri
73. Yasemin Kaptan Okumuş	Adalar Bisikletliler Derneği
74. Zafer Kutlu Bayhan	Mimar
75. Zehra Akgün	Bisikletçiler Derneği
76. Zehra Türk	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı/Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü
77. Zeynep Zili	Ada'da yaşayan